

- N.B. :** (1) Answer any **five** questions.
 (2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Give an overview of the developments in Computers through different generations with specific reference to the fifth generations.
2. State the importance of auxiliary storage media and describe any three storage media in detail.
3. Write an essay on SOUL.
4. Write an essay on applications of INTERNET in a modern library.
5. Write a detailed note on various communication Technologies used for offering different library services.
6. What do you understand by a Digital Library ? Describe its various features in detail.
7. Write short notes any **four** of the following :-
  - (a) Ergonomics
  - (b) SQL
  - (c) MS-Excel
  - (d) Input Devices
  - (e) Records and files
  - (f) Barcode.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना :** (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
 (२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. विविध पिढ्यांद्वारे संगणकाच्या विकासाचा आढावा घेऊन पाचव्या पिढीबद्दल विशेष माहिती द्या.
२. सहाय्यक साठवण माध्यमांचे महत्त्व सांगून कोणत्याही तीन सहाय्यक साठवण माध्यमांचे सविस्तर वर्णन करा.
३. SOUL वर निबंध लिहा.
४. आधुनिक ग्रंथालयातील इंटरनेटच्या विविध उपयोगांविषयी निबंध लिहा.
५. विविध ग्रंथालयीन सेवा देण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या दळणवळण तंत्रज्ञानांबद्दल सविस्तर लिहा.
६. डिजिटल ग्रंथालय म्हणजे काय ? त्याच्या विविध वैशिष्ट्यांबद्दल विस्ताराने लिहा.
७. टिपा द्या (कोणत्याही चार) :-
  - (अ) इरगोनॉमिक्स
  - (ब) एस्. क्यू. एल्.
  - (क) एम्. एस्. - एक्सेल
  - (ड) इनपुट साधने